

BIJZONDERE WAARNEMINGEN EN VONDSTEN

Een tropisch paddestoelenparadijs

Diegenen die denken het paddestoelenseizoen te kunnen ontvluchten door een duik in een van de vele als paddestoelen uit de grond rijzende tropische zwemparadijzen komt bedrogen uit.

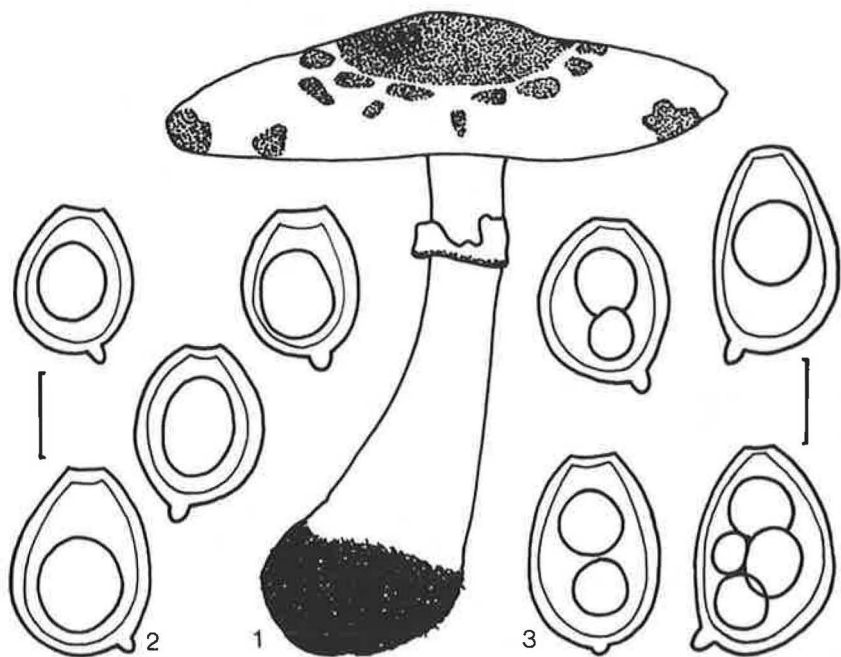

Fig. 1. *Chlorophyllum molybdites*, habitus (x 0,7); Fig. 2. idem, sporen; Fig. 3. *Macrolepiota rhacodes*, sporen. Het maatbalkje is 5 μ m.

Uit het solarium van zo'n lustoord, de Eemhof, bracht de familie Gams grote paddestoelen mee die bij de palmen groeiden. De paddestoelen lijken sterk op een Knolparasolzwam (zie fig. 1) maar de sporen zijn groenig, ook onder de microscoop en deze soort heeft een naam die van die kleur der plaatjes is afgeleid, nl. *Chlorophyllum molybdites* (Meyer: Fr.) Mass. Deze tropische paddestoel houdt van warmte en van vocht, en komt buiten de tropen alleen voor in streken die aan die kenmerken voldoen doordat de mens daar dan voor zorgt. In de Verenigde Staten groeit hij in de zuidelijke en warmere staten op grasvelden in de zomer

(daar waar regelmatig gespreoid wordt dus) (Sundberg, 1971; Arora, 1986). De soort is verder bekend van de kustvlakte van Israël van geïrrigeerd cultuurland waar de soort ook weer in de zomer fructificeert (voor Israël niet de normale paddestoelentijd) (Avizohar-Hershenzon, 1967). Bij mijn weten is de soort nog niet eerder in Europa gevonden, terwijl kassen op zich toch wel een geschikt 'biotoop' zouden kunnen zijn.

Terug naar de kenmerken van deze paddestoel. Macroscopisch dus sterk gelijkend op *Macrolepiota rhacodes*. Een hoed met een gesloten donkerbruin centrum en daaromheen bruine plakken op een crèmekleurige gerafeld/vezelige ondergrond. De steel heeft een knolvormige basis en is voorzien van een fraaie ring, wederom met bruin aan de onderkant. Het vlees in de steelbasis verkleurt roodachtig. De sporen zijn $8,5-11,0 \times 6,5-8,0(-8,5) \mu\text{m}$ groot, zijn voorzien van een brede kiempore (zie fig. 2) en hebben net als de sporen van *Macrolepiota rhacodes* (fig. 3) een ingewikkelde wandopbouw. De lamelsnede is steriel en voorzien van clavate cystiden. Het enige verschil tussen *Chlorophyllum* en *Macrolepiota* is de kleur van de sporen.

Deze soort heeft in de V.S. en in Israël voor vergiftigingen gezorgd (Avizohar-Hershenzon, 1967), terwijl in andere landen deze als eetbaar te boek staat. Misschien ligt dit aan verschillen tussen de volkeren, net zoals dat het geval is bij het vermogen om alcohol in de maag af te breken. Of anders zijn er misschien verschillende chemische rassen van deze paddestoelensoort.

Materiaal van deze vondst is bewaard in het Rijksherbarium te Leiden en is gekweekt in het Centraal Bureau voor Schimmelcultures te Baarn.

Else C. Vellinga, Heemstede

LITERATUUR

- Arora, D. (1986). Mushrooms demystified. Berkeley.
 Avizohar-Hershenzon, Z. (1967). *Chlorophyllum molybdites* (Meyer ex Fr.) Mass. in Israel. Israel J. Bot. 16: 63-69.
 Sundberg, W.J. (1971). The genus *Chlorophyllum* (Lepiotaceae) in California. Madroño 21: 15-20.

Medewerking gevraagd

PADDESTOELEN VOOR OECOLOGISCHE FLORA DEEL 5

Eddy Weeda, P.Heinstraat 7, 2014 AR Haarlem

In het vierde deel van de Nederlandse Oecologische Flora, dat naar verwachting aan het eind van dit jaar zal verschijnen en dat de families Campanulaceae tot en met Iridaceae zal omvatten, komen maar weinig zwammen aan bod. Hiervan wordt alleen de Salomonszegelbekerzwam (*Stromatinia rapulum*) afgebeeld. Het vijfde deel (Juncaceae tot en met Orchidaceae) geeft heel wat meer mogelijkheden paddestoelen ter sprake te brengen, vooral in verband met grassen. Kleine en/of duidelijk aan